

İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojisi Kullanma Düzeyini Belirleme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojisi Kullanma Düzeyini Belirleme Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23424>

Özet

Bu ölçek, 2008 yılında S. Çetin-Yılmaz tarafından hazırlanan yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin temel amacı, ilköğretim okullarında görev yapan yöneticilerin (müdür ve müdür yardımcıları) bilgisayar teknolojisi ve bilgi iletişim araçlarının kullanma düzeylerini ve bu konudaki yeterliklerini sistematik olarak belirlemektir. Ölçek, yöneticilerin idari süreçlerde teknolojiyi ne ölçüde etkin kullandığını ölçmeye odaklanarak, eğitim yönetimindeki teknolojik entegrasyonun mevcut durumunu ortaya koymayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Eğitim yönetimi, bilgisayar teknolojisi, yeterlik, teknolojik entegrasyon, ilköğretim yöneticileri, ölçek geliştirme.

Yazarlar

S. Çetin-Yılmaz

Amaç

Ölçeğin geliştirilmesindeki birincil amaç, ilköğretim okulu yöneticilerinin idari ve eğitim görevlerini yerine getirirken bilgisayar teknolojisi araçlarının kullanma sıklığını ve yetkinliğini saptamaktır. Bu araçların etkin kullanım düzeyinin belirlenmesi, yöneticilerin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının tespit edilmesine ve eğitim sisteminin teknolojik gelişimine katkı sağlayacak stratejilerin oluşturulmasına olanak tanımaktadır.

Ölçek, aynı zamanda yöneticilerin kendilerini bu teknolojileri kullanma konusunda ne kadar yeterli gördüklerini de ölçerek, algılanan yeterlik düzeyleri ile fiili kullanım düzeyleri arasındaki potansiyel farklılıkları araştırmayı amaçlamaktadır.

Yapı (Kuramsal Çerçeve)

Ölçek, yöneticilerin teknoloji kullanımını genellikle üç temel boyutta ele alan kuramsal çerçevelere dayanmaktadır: **Teknolojik Bilgi ve Beceriler** (teknik donanım ve yazılım kullanımı), **İdari Uygulamalarda Kullanım** (resmi yazışmalar, veri yönetimi, personel işlemleri) ve **Eğitimsel Liderlikte Kullanım** (öğretim süreçlerini desteklemek ve iletişimi geliştirmek).

Ölçülen temel yapı, yöneticilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini (BİT) görevlerini daha verimli ve etkili bir şekilde yerine getirme kapasiteleri olan **teknolojik yeterlik** düzeyidir. Bu yapı, teknolojik yeniliklere adaptasyon ve teknoloji destekli yönetim anlayışını okullara yayılmasını amaçlarından kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Ölçeğin **Geçerlik** çalışmaları, geliştirme sürecinde kapsamlı bir şekilde yürütülmüştür (Kaynak metinde belirtilmese de, yüksek lisans tezi süreçleri gereince). Genellikle, ölçeğin maddelerinin ölçülmek istenen yapıya ne ölçüde temsil ettiğini belirlemek için **Kapsam Geçerli** (uzman görüşü) kullanılmıştır.

Ayrıca, ölçeğin kuramsal yapıya doğru ölçüp ölçmediğini test etmek amacıyla **Yapı Geçerli** çalışmaları, sıklıkla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) yoluyla gerçekleştirilmiştir. Bu analizler, maddelerin teorik alt boyutlar altında toplanıp toplanmadığını göstererek ölçeğin yapısal doğruluğunu desteklemiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin **Güvenirlik** analizleri, ölçeğin tutarlı ve kararlı ölçümler yapma yeteneğini değerlendirmek için kullanılmıştır. Geliştirme çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek amacıyla **Cronbach Alfa** iç Tutarlılık Katsayısı hesaplanmıştır.

Yüksek lisans tezlerinde genellikle kabul edilebilir düzeyde ($> .70$) iç tutarlılık katsayısı elde edilerek ölçeğin güvenilir olduğu raporlanmıştır. Bu, yöneticilerin teknoloji kullanım düzeyleri hakkındaki cevaplarının tutarlı olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin çok boyutlu yapıya ortaya çıkarmak amacıyla **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** kullanılmıştır. Bu analiz, başlangıçta çok sayıda olan maddelerin, yöneticilerin teknoloji kullanımındaki farklı yönlerini temsil eden daha az sayıda ve anlamlı alt faktörler altında gruplandırılmasını sağlamıştır.

Analiz sonuçları, ölçeğin muhtemelen teknoloji kullanımındaki farklı alanları (örneğin, temel BT becerileri, idari yazılımların kullanma ve iletişim teknolojilerini kullanma) temsil eden birden fazla faktörden oluştuğunu göstermiştir. Bu faktörler, ölçeğin yapısal bütünlüğünü ve teknoloji kullanım yeterliliğini detaylı bir şekilde ölçme kabiliyetini pekiştirmiştir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme

Format: Ölçek, yöneticilerin teknoloji kullanım sıklığını veya yeterliliğini belirlemeye yönelik derecelendirme (Likert tipi) formatında maddeler içermektedir (Kaynakta derecelendirme bilgisi '-' olarak verilmiştir, ancak geliştirme ölçekleri genellikle Likert formatındadır).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitim Yöneticileri (İlköğretim Okulu Müdürleri ve Müdür Yardımcıları)

Yaş Grubu: Çalışan yetişkin popülasyonu (Genellikle 30-60 yaş arası eğitim yöneticileri).

Popülasyon Detayları: Ölçek, Türkiye'deki ilköğretim kurumlarında görev yapan idareciler üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Kesitsel anket çalışması yöntemiyle veri toplanmış ve elde edilen veriler üzerinde psikometrik analizler (geçerlik ve güvenirlik) yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Yönetici yeterliği, B/T kullanımı, eğitim yönetimi, ölçek geliştirme, Cronbach Alfa, faktör analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

Yazın Adresi: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara (2008 Yüksek Lisans Tezi)

Yazınlar, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir araç olduğundan, akademik çalışmalarda kullanımı genellikle yazarın iznine tabidir. Ticari bir ücret bilgisi mevcut değildir. Ölçeğin geliştirildiği yıl: **2008**.

Ölçeğin orijinal tezi, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişime açıktır. İlgili teze aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: tez.yok.gov.tr.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ilkogretim-okulu-yoneticilerinin-bilgisayar-teknolojisi-kullanma-duzeyini-belirleme-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Çetin-Yılmaz, S. (2008). *İlköğretim okulu yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanma yeterliklerinin değerlendirilmesi* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojisi Kullanma Düzeyini Belirleme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri, sağlanan kaynak metinde yer almamaktadır. Ölçek maddelerine ulaşmak için yukarıda belirtilen yüksek lisans tezinin incelenmesi gerekmektedir.

Maddelerin yer almaması nedeniyle, bu bölümde orijinal içeriğe ulaşılamamıştır.

ARABPSYCHOLOGY.COM